

Gopala Vinshatistotram

——
गोपालविंशतिस्तोत्रम्

——
Document Information



Text title : gopAlavi.nshatistotram

File name : gopaala20.itx

Category : viMshati, vishhnu, krishna, stotra, vedAnta-deshika, vishnu

Location : doc_vishhnu

Author : vedAntadeshika

Proofread by : Balaji

Latest update : November 22, 2001

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

February 25, 2025

sanskritdocuments.org



Gopala Vinshatistotram

गोपालविंशतिस्तोत्रम्



श्रीमान् वेंकटनाथार्यः कविताकिङ्कसरी ।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि ॥
वन्दे वृन्दावनचरं वलन्वीजनवल्लभम् ।
जयन्तीसम्भवं धाम वैजयन्तीविभूषणम् ॥ १ ॥
वायं निजाङ्कुरसिकां प्रसमीक्षमाणो
वङ्गारविन्दविनिवेशितापांशुजन्मः ।
वर्णः त्रिकोणरुचिरे वरपुण्डरीके
बद्धासनो जयति वल्लवयकवर्ती ॥ २ ॥
आम्नायगन्धरुदितस्फुरिताधरोष्ठम्
आस्राविलेक्षणामनुक्षणामन्डलासम् ।
गोपालउिम्भवपुषं कुडुना जनन्याः
प्राणस्तनन्धयमवैमि परं पुमांसम् ॥ ३ ॥
आविर्भवत्वनिभृताभरणं पुरस्तात्
आकुञ्चितैक्यरण निभृडितान्यपादम् ।
द्वानिबद्धमुभरेण निबद्धतालं
नाथस्य नन्दभवने नवनीतनाट्यम् ॥ ४ ॥
कुन्दप्रसूनविशद्वैर्दशनैश्चर्तुभिः
संदश्य मातुरनिशं कुचयूयुकाग्रम् ।
नन्दस्य वङ्गमवलोक्यतो मुरारेरु-
मन्दस्थितं मममनीषितमातनोतु ॥ ५ ॥
हर्तुं कुम्भे विनिहितकरः स्वादु उच्यङ्गवीनं
दृष्ट्वा दामग्रलणयटुलां मातरं जातरोषाम् ।
पायादीषत्प्रयवितपदौ नापगच्छन्न तिष्ठन्

मिथ्यागोपः सपट्टि नयने मीलयन् विश्वगोमा ॥ ६ ॥

व्रजयोषिदपाङ्ग वेधनीयं

मथुराभाग्यमनन्यभोग्यमीडे ।

वसुदेववधू स्तनन्धयं तद्-

किमपि ब्रह्म किशोरभावदृश्यम् ॥ ८ ॥

परिवर्तितकन्धरं लयेन

स्मितकुल्लाघरपल्लवं स्मरामि ।

विटपित्वनिरासकं कयोश्चिद्-

विपुलोलूभलकर्षकं कुमारम् ॥ ९ ॥

निकटेषु निशामयामि नित्यं

निगमान्तैरधुनाऽपि मृग्यमाणाम् ।

यमलार्जुनदृष्टबालकेलिं

यमुनासाक्षिकथौवनं युवानम् ॥ १० ॥

पदवीमदवीयसीं विमुक्ते-

रटवीं सम्पदम्बु वाडयन्तीम् ।

अरुणाधरसामिलाषवंशां

करुणां कारणामानुषीं भजामि ॥ ११ ॥

अनिमेषनिवेषणीयमक्षरो-

रजडधौवनमाविरस्तु यित्ते ।

कलडाधितकुन्तलं कलापैः

करुणोन्मादकविग्रहं मढो मे ॥ १२ ॥

अनुयायिमनोऽज्ञवंशनाले-

रवतु स्पर्शितवल्लवीविमोडैः ।

अनघस्मितशीतलैरसौ माम्

अनुकम्पासरिदम्बुजैरपाङ्गैः ॥ १३ ॥

अधराडितयाऽज्ञवंशनाला

मकुटालम्बिमयूरपिञ्छमालाः ।

उरिनीलशिलाविभङ्गनीलाः

प्रतिभाः सन्तु ममान्तिमप्रयाणे ॥ १४ ॥

अभिलानवलोकयामि कालान्

मडिलादीनभुजान्तरस्थून् ।

अभिलाषपदं व्रजाङ्गनानाम्

अभिलाङ्कमदूरमाभिः उच्यम् ॥ १५ ॥

मडसे मडिताय मौलिना

विनतेनाञ्जलिमञ्जनत्वेषे ।

कलयामि विमुग्धवल्लवी-

वलयाभाषितमञ्जुवेणवे ॥ १६ ॥

जयतु ललितवृत्तिं शिक्षितो वल्लवीनां

शिशिवलयशिञ्जलीतलैर्दस्ततालैः ।

अभिलभुवनरक्षागोपवेशस्य विषणो-

रधरमणिसुधायाभंशवान् वंशनालः ॥ १७ ॥

चित्राकल्पः श्रवसि कलयल्लाङ्गलीकर्णपूरं

भर्त्तंसस्फुरितचिकुरो भन्धुञ्जवं ध्यानः ।

गुंजाभद्रामुरसि ललितां धारयन् डारयष्टिं

गोपस्त्रीणां जयति कितलः कोऽपि कौमारहारी ॥ १८ ॥

लीलायष्टिं करडिसलये दक्षिणे न्यस्त धन्या-

मंसे देव्याः पुलकरुचिरे सन्निविष्टान्यभाङ्गुः ।

मेघश्यामो जयति ललितो मेभलादत्तवेणु-

गुंजापीडस्फुरितचिकुरो गोपकन्याभुङ्गः ॥ १९ ॥

प्रत्यालीढस्थितिंअधिगतां प्राप्तागाढाङ्गुपार्लीं

पश्चादीषन्मिलितनयनां प्रेयसीं प्रेक्षमाणाः ।

भस्त्रायन्त्रप्रणिलितकरो भक्तञ्जवातुरव्याद्

वारिङ्गीडानिभिसवसनो वल्लवीवल्लभो नः ॥ २० ॥

वासो हृत्वा दिनकरसुतासन्निधौ वल्लवीनां

लीलास्मेरो जयति ललितामास्थितः कुन्तशाभाम् ।

सप्रीडामिस्तदनु वसने तामिभरभ्यर्थ्यमाने

कामी कश्चित्करकमलयोरञ्जलिं याचमानः ॥ २१ ॥

धृत्यनन्यमनसा विनिर्मितां

वेकटेशकविना स्तुतिं पठन् ।

दिव्यवेशुरसिद्धं समीक्षते

दैवतं किमपि यौवतप्रियम् ॥ २२ ॥

॥ ४१ श्रीवेदान्तदेशिककृतं गोपालविंशतिस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

This is a stotra containing twenty fine and unforgettable pen-pictures of that Darling of Humanity, gopAla, not the mature kRiShNa but the Child of Gokulam with countless pranks to his credit, and the pre-adolescent boy dallying with damsels. The navanIta-nATyam (dance with butter in hand) portrayed in shloka 341, the navanIta-chaurya (theft) the mother's ire and the child's fear (342), his lovely face turned aside out of fear yet with a ravishing smile lurking on his lovely lips (344), the playing on the flute accompanied by lovely glances shining like lotuses floating on a river of mercy (348) the venugopAla Vision of a split green emerald with flute on the lips and peacock-feather on the head (349) — these and several other sweet and alluring portraits are sure to gladden our hearts and souls for ever. Side by side, his transcendence as a parama puruSha (340) which still eludes the quest of the Vedas (345), his being an unfailing upaya or means near at hand for attaining mokSha (346) his being the protector of all the worlds (353) and the life of his devotees (356) - these are also finely sung about. Different vRittams (metres) are employed to suit the respective topic. The 20th shloka (357) lets out the secret of this avatAra (incarnation) as enshrined in the charama-shloka of the bhagavad gItA, viz., that the Lord expects man to surrender (sharaNam vraja) to Him before ever He wipes out his sins and takes him unto Himself. gopAla begs of the gopIs for an a njali (folding of palms together in worship). That a njali is the mudra (mark) indicative of surrender.

Gopala Vinshatistotram

pdf was typeset on February 25, 2025

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

